II

(Icke-lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2020/550

av den 12 februari 2020

om ändring av bilagorna II och IV till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 vad gäller ett tillfälligt upphävande av den ordning som avses i artikel 1.2 i förordning (EU) nr 978/2012 avseende vissa produkter med ursprung i Konungariket Kambodja

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 732/2008 ([1]), särskilt artikel 19.10, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Konungariket Kambodja (nedan kallat *Kambodja*) omfattas av tullförmåner inom ramen för den särskilda ordning för de minst utvecklade länderna (Allt utom vapen) som avses i artikel 1.2 c i förordning (EU) nr 978/2012 (nedan kallad *GSP-förordningen*). Landet förtecknas också som ett förmånsland inom ramen för den allmänna ordningen enligt artikel 1.2 a i GSP-förordningen. I enlighet med artikel 18.1 i GSP-förordningen innebär den särskilda ordningen för de minst utvecklade länderna att alla produkter som har sitt ursprung i Kambodja och som anges i kapitlen 1–97 i Kombinerade nomenklaturen, utom de som anges i kapitel 93, dvs. vapen och ammunition, ska vara helt befriade från tullar enligt Gemensamma tulltaxan.

(2) Enligt artikel 19.1 a i GSP-förordningen får de förmånsordningar som avses i artikel 1.2 i förordningen upphävas tillfälligt för samtliga eller vissa produkter med ursprung i ett förmånsland, om landet på ett allvarligt och systematiskt sätt åsidosätter de principer som fastställs i de konventioner som förtecknas i del A i bilaga VIII till GSP-förordningen (FN- och ILO-konventioner om grundläggande mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter).

(3) Den 11 februari 2019 antog kommissionen ett genomförandebeslut med en bilaga (nedan kallad *tillkännagivande om inledande av ett förfarande*) ([2]) om att i enlighet med artikel 19.3 i GSP-förordningen inleda ett förfarande för tillfälligt upphävande av tullförmåner för Kambodja (nedan kallat *förfarandet för tillfälligt upphävande*). Samma dag underrättade kommissionen Europaparlamentet och rådet om det genomförandebeslutet.

(4) De uppgifter som kommissionen då hade tillgång till tydde på att det fanns tillräckliga skäl att inleda förfarandet för tillfälligt upphävande. Särskilt skäl 3 i genomförandebeslutet och punkt 5 i tillkännagivandet om inledande av ett förfarande innehåller hänvisningar till uppgifter som tyder på att Kambodja på ett allvarligt och systematiskt sätt åsidosätter de principer som fastställs i följande fyra FN- och ILO-konventioner om grundläggande mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter:

([1]) EUT L 303, 31.10.2012, s. 1.
([2]) EUT C 55, 12.2.2019, s. 11.

— Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (1966).

— Konvention (nr 87) angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (1948) (nedan kallad *ILO-konvention nr 87*).

— Konvention (nr 98) angående tillämpningen av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (1949) (nedan kallad *ILO-konvention nr 98*).

— Internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (1966)

(5) I tillkännagivandet om inledande av ett förfarande bjöds Kambodja och tredje parter in att lämna sina synpunkter till kommissionen. Tretton tredje parter registrerade sig inom den tidsfrist som angavs i tillkännagivandet om inledande av ett förfarande och lämnade skriftliga synpunkter till kommissionen.

(6) Efter det att förfarandet för tillfälligt upphävande inletts övervakade och utvärderade kommissionen Kambodjas genomförande av de fyra konventioner som angavs i tillkännagivandet om inledande av ett förfarande. I enlighet med artikel 19.4 b i GSP-förordningen avslutades övervaknings- och utvärderingsperioden den 12 augusti 2019.

(7) Kommissionen inhämtade alla nödvändiga uppgifter i enlighet med artikel 19.6 i GSP-förordningen, inbegripet tillgängliga bedömningar från berörda övervakningsorgan och Kambodjas synpunkter. Kommissionen utförde ett övervakningsuppdrag i Kambodja i juni 2019.

(8) Under övervaknings- och utvärderingsperioden gav kommissionen Kambodja alla möjligheter att samarbeta, lämna kommentarer och synpunkter och att höras. Den 24 juli 2019 exempelvis inbjöd kommissionen Kambodja att skriftligen lämna sin ståndpunkt om de uppgifter som ledde till att förfarandet för tillfälligt upphävande inleddes. Kambodja svarade kommissionen den 12 augusti 2019 och ifrågasatte skälen till kommissionens beslut att inleda förfarandet för tillfälligt upphävande. I sitt svar lyfte Kambodja även fram ett antal planerade eller genomförda korrigerande åtgärder, i flertalet fall innan förfarandet för tillfälligt upphävande inleddes.

(9) Den 12 november 2019 lade kommissionen i enlighet med artikel 19.7 i GSP-förordningen fram en rapport för Kambodja om sina uppgifter och slutsatser (nedan kallad *rapporten*). Rapporten byggde på den bevisning som samlats in av kommissionen fram till den 31 oktober 2019 om respekten för principerna i de fyra FN- och ILO-konventionerna om grundläggande mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter, inbegripet bevismaterial och information som lämnats av Kambodja och av tredje parter i förfarandet.

(10) Kambodja lämnade sina synpunkter på rapporten den 12 december 2019.

(11) Denna delegerade förordning grundar sig på uppgifterna i rapporten och dess underliggande bevisning, efterföljande utvärderingar och bedömningar mot bakgrund av Kambodjas svar och alla fakta som framkommit och händelser som inträffat efter den 12 december 2019.

2. ALLVARLIGA OCH SYSTEMATISKA ÅSIDOSÄTTANDEN AV PRINCIPERNA I DEN INTERNATIONELLA KONVENTIONEN OM MEDBORGERLIGA OCH POLITISKA RÄTTIGHETER

2.1 *Rätten till politiskt deltagande (artikel 25 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter)*

(12) Enligt artikel 25 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter ska varje medborgare ha rätt och möjlighet att utan någon av de åtskillnader som anges i artikel 2 i konventionen och utan oskäliga begränsningar

a) delta i skötseln av allmänna angelägenheter, direkt eller genom fritt valda ombud,

b) rösta och bli vald vid periodiska och reella val, som förrättas på grundval av allmän och lika rösträtt och hemlig röstning, varigenom garanteras att väljarnas vilja fritt kommer till uttryck,

c) få tillträde på lika villkor till offentlig tjänst i sitt land.

2.1.1 *Uppgifter*

(13) Kambodja har vidtagit en rad repressiva åtgärder mot det största oppositionspartiet, Kambodjas nationella räddningsparti (nedan kallat *räddningspartiet*), vilka begränsar det politiska deltagandet och valrättigheterna i landet. Åtgärderna omfattar i synnerhet ändringar av lagen om politiska partier, gripandet av räddningspartiets ordförande Kem Sokha och räddningspartiets upplösning på order av domstol.

(14) Kambodjas nationalförsamling antog i mars och juli 2017 flera ändringar av lagen om politiska partier, som gjorde det olagligt för personer med en fällande brottmålsdom att leda ett politiskt parti. Enligt den ändrade lagen om politiska partier fick också inrikesministeriet vidsträckt rätt att bestämma om att tillfälligt upphäva politiska partiers verksamhet och att vid landets högsta domstol ansöka om upplösning av ett parti. I oktober 2017 antog nationalförsamlingen ytterligare ändringar av en rad vallagar som anger processen för att omfördela mandat som vunnits av ett upplöst parti.

(15) Den 3 september 2017 greps räddningspartiets ledare Kem Sokha, anklagad för förräderi och deltagande i sammansvärjning för att störta landets regering med stöd av främmande makt ([3]).

(16) Efter mer än ett års häktning i avvaktan på rättegång frigavs, med vissa restriktioner, Kem Sokha mot borgen den 10 september 2018 och ställdes under rättslig övervakning. Den 10 november 2019 upphörde den rättsliga övervakningen av Kem Sokha. Det var dock fortfarande förbjudet för honom att ägna sig åt politisk verksamhet i avvaktan på resultatet av hans rättegång ([4]).

(17) Den 16 november 2017 beslutade Kambodjas högsta domstol att räddningspartiet skulle upplösas och förbjöd 118 av partiets högre företrädare att arbeta politiskt under fem år. Högsta domstolens avgörande grundades särskilt på de ändrade bestämmelserna i artikel 44 i lagen om politiska partier, vilken ger Högsta domstolen rätt att under en femårsperiod tillfälligt upphäva ett politiskt partis verksamhet eller upplösa partiet, om partiet överträder artiklarna 6.2 och 7 i lagen om politiska partier. Högsta domstolens upplösning av räddningspartiet grundades delvis på samma anklagelser som användes av undersökningsdomaren i det pågående målet mot Kem Sokha ([5]).

(18) Upplösningen av räddningspartiet ledde även till att 5 007 valda kommunfullmäktigeledamöter/ledamöter på lokal nivå från räddningspartiet förlorade de mandat som de tilldelats efter valet i juni 2017. Räddningspartiets ledamöter i nationalförsamlingen ersattes av icke valda personer. I det efterföljande indirekta valet till senaten den 25 februari 2018 vann det regerande partiet, det kambodjanska folkets parti (nedan kallat *folkpartiet*), alla mandat som stod på spel ([6]). Upplösningen av räddningspartiet innebar att det inte fanns någon trovärdig opposition inför de nationella val som hölls den 29 juli 2018 och där folkpartiet fick alla 125 mandat i nationalförsamlingen, vilket medförde att det skapades en faktisk enpartistat utan parlamentarisk opposition.

2.1.2 ***Kambodjas ståndpunkt***

(19) Kambodja hävdar att den ändrade lagen om politiska partier gäller utan åtskillnad för alla politiska partier, uppfyller alla grundläggande krav som bör gälla i ett demokratiskt land och syftar till att förhindra missbruk som inte är förenligt med grundläggande demokratiska principer.

(20) Kambodja motiverar gripandet av Kem Sokha med artikel 443 i strafflagen, i vilken sammansvärjning med främmande makt förbjuds, och hänvisar till föregivna bevis för att Kem Sokha ingått i en sammansvärjning för att störta regeringen ([7]). Kambodja anför att räddningspartiet varit delaktigt i Kem Sokhas förräderi, eftersom han var partiordförande, och att detta lett till den påtvingade upplösningen.

(21) Vidare hävdar Kambodja att Högsta domstolens beslut av den 16 november 2017 om upplösning av räddningspartiet var en suverän stats beslut, och att verkställandet av nationella rättsliga avgöranden är en inre angelägenhet för en suverän stat som upprätthåller rättsstatsprincipen.

([3]) Dessa anklagelser grundades på en videoinspelning från 2013 där Kem Sokha diskuterade en strategi för att vinna röster med hjälp av utländska experter. Se UA KHM 5/2017, 8 september 2017. Se även A/HRC/39/73/Add. 1, 7 september 2018.

([4]) Den 9 december 2019 tillkännagav en kambodjansk domstol att rättegången mot Kem Sokha skulle inledas den 15 januari 2020.

([5]) A/HRC/39/73/Add. 1, punkt 20.

([6]) 58 av 62 senatsmandat väljs indirekt av ledamöter i kommunfullmäktige. De personer som ska besätta de återstående fyra senatsmandaten utnämns av kungen och nationalförsamlingen.

([7]) Kambodja gör gällande att Kem Sokhas förmenta brott framgår av en filmupptagning där han ska ha erkänt att han agerat på order av främmande makt och att hans slutmål är att byta ut landets ledare.

(22) När det gäller valen den 29 juli 2018, betonar Kambodja att 20 registrerade partier och 6 956 900 deltagande väljare är ett tydligt bevis på att ändringarna av lagen om politiska partier och den därpå följande omfördelningen av mandat inte berövat landets medborgare deras rätt att delta i skötseln av politiska angelägenheter. Artikel 25 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter ska följaktligen inte ha överträtts.

2.1.3 ***Bedömning***

Ändringar av lagen om politiska partier

(23) Ändringarna 2017 av lagen om politiska partier innehåller bestämmelser som ger stort utrymme för skönsmässig bedömning i fråga om att upplösa politiska partier och att på obestämd tid förbjuda partiledare att arbeta politiskt, utan någon rättssäkerhet i processrättsligt hänseende ([8]).

(24) Enligt artikel 38 i lagen om politiska partier har inrikesministeriet omfattande beslutsbefogenheter i förhållande till politiska partier och fungerar i praktiken som partiledare. Ministeriet kan till exempel besluta att tillfälligt upphäva ett politiskt partis verksamhet och ansöka hos Högsta domstolen om upplösning av partiet. Eftersom artikel 38 i lagen om politiska partier inte innehåller tydliga och transparenta kriterier för sådana ansökningar, får inrikesministeriet stort utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller att föreslå upplösning av ett parti.

(25) Enligt kontoret i Kambodja för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR) strider utpekandet av inrikesministeriet som partiförvaltare ”mot internationella standarder enligt vilka det ska finnas tillsynsorgan som oberoende av den verkställande makten ska säkerställa lika villkor för alla inom politiken”. ([9]) Som FN:s särskilda rapportör vidare noterar, berövade ändringarna av lagen om politiska partier och den därpå följande omfördelningen av mandat ”miljoner kambodjaner deras rätt till politiskt deltagande. För dem som röstade för räddningspartiet i de valkretsar där det partiet vann har de kandidater som de röstade för i valen till nationalförsamlingen 2013 och kommunalvalen 2017 ersatts av andra personer som företräder andra politiska partier, vilket i sin tur har påverkat valet av senatorer. Detta utgör en klar överträdelse av kambodjanernas rätt att delta i skötseln av politiska angelägenheter, vilket förutsätter rätten att bli representerad av sina valda ombud”. ([10])

(26) I januari 2019 ändrade Kambodja artikel 45 i lagen om politiska partier genom att införa en möjlighet för personer som förbjudits att arbeta politiskt att få sina politiska rättigheter återställda av kungen, efter en ansökan till premiärministern. Denna ändring innebär dock inte att avstängda personer fullt ut kan återfå sina politiska rättigheter, eftersom de inte kan återuppta sin politiska verksamhet på ett ändamålsenligt sätt så länge som själva räddningspartiet förblir upplöst. Beslutet att återställa deras politiska rättigheter beror dessutom på deras politiska motståndare och inte på ett oberoende organ. Slutligen löser ändringen av artikel 45 i lagen om politiska partier inte problemet att 5 007 valda kommunfullmäktigeledamöter från räddningspartiet har fråntagits sina mandat ([11]).

(27) Mot bakgrund av ovanstående finner kommissionen att lagen om politiska partier, i dess ändrade lydelse från 2017, innehåller bestämmelser som åsidosätter principerna i artikel 25 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

Upplösningen av räddningspartiet och gripandet av Kem Sokha

(28) Enligt Kambodja upplöstes räddningspartiet därför att dess ledare, Kem Sokha, begått brottet att konspirera med främmande makt. Kommissionen noterar dock att räddningspartiet upplöstes innan Kem Sokhas rättegång ens inletts. Det bör noteras att FN:s särskilda rapportör uttryckte allvarlig oro över bevisgrunden för Högsta domstolens beslut att upplösa räddningspartiet ([12]) och den grad av allvar som anklagelsen tillmättes utifrån denna bevisning ([13]).

([8]) Se *Joint UNCT Cambodia Report in the context of Cambodia's third UPR cycle*, punkt 11.
([9]) OHCHR, *A human rights analysis of the amended law on political parties*, 28 mars 2017.
([10]) FN:s råd för mänskliga rättigheter, *Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Cambodia*, A/HRC/39/73, punkt 76 (2018).
([11]) A/HRC/42/60, punkt 7.
([12]) A/HRC/39/73/Add. 1, punkt 20.
([13]) UA KHM 5/2017, 8 september 2017.

(29) Enligt FN:s arbetsgrupp mot godtyckligt frihetsberövande var gripandet av Kem Sokha politiskt motiverat ([14]) och berodde på att han utövat sin åsikts- och yttrandefrihet samt rätten att delta i styrelsen av landet och i skötseln av allmänna angelägenheter. Detta stred således mot bland annat artiklarna 19 och 25 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter ([15]). Likaså befarade FN:s särskilda rapportör att gripandet av Kem Sokha var politiskt motiverat inför det planerade allmänna valet 2018 ([16]).

(30) Upplösningen av räddningspartiet ledde till att rätten att delta i skötseln av allmänna angelägenheter begränsades för 118 av partiets medlemmar, 55 partimedlemmar som var ledamöter i nationalförsamlingen och 5 007 valda ledamöter på lokal nivå/kommunfullmäktigeledamöter som fråntogs sina mandat. Som det påpekas av FN:s särskilda rapportör medför upplösningen av räddningspartiet och förbudet för dess medlemmar att delta i politisk verksamhet att trovärdigheten hos det allmänna valet den 29 juli 2018 kan ifrågasättas ([17]).

(31) FN:s övervakningsorgan har enhälligt uttryckt sin oro över denna situation och konstaterar att omfördelningen av räddningspartiets mandat till andra partier, särskilt på kommunal nivå, berövar kambodjaner deras rätt till politiskt deltagande ([18]). I 2018 års rapport från FN:s särskilda rapportör dras också slutsatsen att tillbakagången för politiska rättigheter i Kambodja, inbegripet ändringar av grundlagen för att införa en lag om majestätsbrott, utgör en ”allvarlig” utveckling som syftar till att undertrycka avvikande röster och inskränka de grundläggande friheterna ([19]).

(32) Sedan förfarandet för tillfälligt upphävande inleddes i februari 2019 har framstegen varit få när det gäller situationen för politiska rättigheter i Kambodja. Landets politiska landskap utmärks fortfarande av förtrycket av politiska rättigheter. Räddningspartiet förblir förbjudet, de som stöder partiet och partimedlemmarna förvägras fortfarande sina politiska rättigheter och folkpartiet har befäst sin överväldigande dominans över statliga institutioner ([20]). Mandaten för räddningspartiets kommunalråd och kommunfullmäktigeledamöter överfördes nästan uteslutande till icke-valda medlemmar av folkpartiet ([21]). Trots att den rättsliga övervakningen av oppositionsledaren Kem Sokha upphörde den 10 november 2019 har ärendet mot honom inte avslutats och han är fortfarande anklagad för brott. Inte heller får han delta i någon politisk verksamhet.

2.1.4 ***Slutsatser om artikel 25 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter***

(33) Mot bakgrund av allt ovanstående finner kommissionen att de åtgärder som Kambodja vidtagit sedan 2017, särskilt ändringarna av lagen om politiska partier, upplösningen av räddningspartiet och den därpå följande omfördelningen av räddningspartiets mandat i nationalförsamlingen och på lokal nivå, har haft en starkt negativ inverkan på demokratin, det politiska deltagandet och pluralismen i Kambodja. Dessa åtgärder pekar på ett politiskt motiverat program med lagstiftande, rättsliga och administrativa åtgärder syftande till att beskära det politiska deltagandet och valrättigheterna, särskilt inför det allmänna valet i juli 2018. Dessa åtgärder har hindrat landets medborgare från att till fullo kunna utöva sina politiska rättigheter, däribland rätten att delta i skötseln av allmänna angelägenheter, att rösta och bli vald vid periodiska och reella val och att få tillträde på lika villkor till offentlig tjänst i sitt land, i enlighet med artikel 25 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

(34) Kommissionen drar slutsatsen att de slags rättigheter som har kränkts och varaktigheten, omfattningen och konsekvenserna av de konstaterade kränkningarna visar att Kambodja på ett allvarligt och systematiskt sätt har åsidosatt principerna i artikel 25 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, i den mening som avses i artikel 19.1 a i GSP-förordningen.

2.2 ***Yttrandefrihet (artikel 19 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter)***

(35) I artikel 19 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter sägs följande:

([14]) FN:s råd för mänskliga rättigheter, yttranden antagna av arbetsgruppen mot godtyckligt frihetsberövande vid dess 81:e session, 17–26 April 2018, A/HRC/WGAD/2018/9, punkt 57.
([15]) A/HRC/WGAD/2018/9, punkterna 47 och 61.
([16]) UA KHM 5/2017, 8 september 2018.
([17]) A/HRC/39/73/Add. 1, 15 augusti 2018, punkt 87.
([18]) Ibid., punkterna 23 och 87.
([19]) A/HRC/39/73, punkt 89.
([20]) Se även A/HRC/42/60, 27 augusti 2019, punkt 71.
([21]) Ibid., punkt 5.

”1. Ingen får utsättas för ingripande för sina åsikters skull.

2. Var och en har rätt till yttrandefrihet. I denna rätt ingår frihet att oberoende av territoriella gränser söka, ta emot och sprida uppgifter och idéer av alla slag, i tal, i skrift och i tryck, i konstnärlig form eller genom annat valfritt uttrycksmedel.

3. Utövandet av de rättigheter som avses i punkt 2 medför särskilda skyldigheter och särskilt ansvar. Detta utövande får därför underkastas vissa inskränkningar men endast sådana som är angivna i lag och som är nödvändiga

a) för att respektera andra människors rättigheter eller anseende,

b) för att skydda den nationella säkerheten, den allmänna ordningen, folkhälsan eller sedligheten.”

(36) I sin allmänna kommentar nr 34 till den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter ansåg kommittén för de mänskliga rättigheterna att åsikts- och yttrandefrihet är nära förbundna med varandra, att de är ”väsentliga” för alla samhällen och utgör grunden för ett demokratiskt och fritt samhälle ([22]). Dessa friheter förutsätter också att det finns en fri press och att andra medier kan kommentera offentliga frågor utan censur eller begränsningar och påverka den allmänna opinionen.

2.2.1 ***Uppgifter***

(37) Kambodjas lagstiftning innehåller ett antal bestämmelser som strider mot landets skyldigheter enligt artikel 19 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, särskilt eftersom den innehåller allmänna och vagt formulerade bestämmelser som ger myndigheterna ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller att tillämpa dessa lagar och författningar och väcka åtal för brott med anknytning till utövandet av yttrandefriheten. Dessa lagar innefattar 2018 års ändringar av grundlagen, regeln om majestätsbrott i strafflagen, presslagen, vallagen, telekommunikationslagen, lagen om föreningar och icke-statliga organisationer, lagen om politiska partier, lagen om fackföreningar och akt (Prakas) nr 170 om publiceringskontroller av webbplatser och sociala medier på internet i Kambodja.

(38) Kommissionen noterar dessutom situationen för journalister vilka utsätts för gripanden, frihetsberövanden, åtal och fällande domar, stängningen av tidningen Cambodia Daily efter en skatterevision, stängningen av lokalkontoren för Radio Free Asia och Voice of America och stängningen av andra radiofrekvenser. Journalister har åtalats eller frihetsberövats av det enkla skälet att de sägs ha uttalat sig mot landets regering eller ägnat sig åt opinionsbildning.

(39) Denna situation noterades också med oro av flera internationella övervakningsorgan. I sin avslutande uppdragsrapport av den 5 maj 2019 om situationen för de mänskliga rättigheterna i Kambodja uppmanade FN:s särskilda rapportör Kambodja ”att öka utrymmet för en fri press, inklusive för oberoende journalister att verka i”. I 2019 års rapport från FN:s arbetsgrupp för den allmänna återkommande utvärderingen uppfordrades Kambodja att omedelbart frige alla personer som frihetsberövats för att de fredligt utövat yttrande- och mötesfrihet, skydda journalister, människorättsförsvarare, medlemmar av den politiska oppositionen och fackföreningsmedlemmar mot trakasserier, godtyckliga gripanden och fysiska angrepp och garantera ett fritt medborgarutrymme, både på och utanför internet, för yttrandefrihet utan fruktan för åtal enligt strafflagen och telekommunikationslagen ([23]). Kambodja godtog de flesta av dessa rekommendationer den 18 april 2019.

(40) Den kraftiga ökningen av antalet rättsliga åtgärder mot tidigare medlemmar av räddningspartiet under 2019 illustrerar att myndigheterna på ett allvarligt och systematiskt sätt använder och missbrukar lagar för att i avskräckande syfte utse enskilda individer till måltavla och trakassera dem när de utövar sina grundläggande friheter, särskilt rätten till åsiktsfrihet utan inblandning och yttrandefriheten. Kambodjaner som uttrycker avvikande åsikter tystas och berövas sin rätt till yttrandefrihet, vilket i allt högre grad sker även på sociala medier och onlineplattformar. De utsätt för hot och skrämselkampanjer eller åtalas för brott om de uttrycker kritik, bland annat med tillämpning av den regel om majestätsbrott i strafflagen som infördes för över ett år sedan ([24]).

([22]) FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna, *General Comment No. 34, Article 19, Freedoms of opinion and expression*, CCPR/C/GC/34, 11 (12 september 2011).

([23]) FN:s råd för mänskliga rättigheter, *Report of the Working Group on the Universal Periodic Review: Cambodia*, A/HRC/41/17, s. 11 ff., bland annat rekommendationerna 110.12, 110.27, 110.29, 110.81, 110.83, 110.85, 110.87, 110.91, 110.93, 110.94, 110.96, 110.98 och 110.99 (5 april 2019).

([24]) Se i detta avseende uttalandet från FN:s särskilda rapportör av den 8 november 2019.

2.2.2 ***Kambodjas ståndpunkt***

(41) Kambodja anser att de åtgärder mot journalister och medier som beskrivs ovan är berättigade på grundval av landets lagar och andra författningar om beskattning och sändningstillstånd. Man betonar det stora antalet medieorganisationer som för närvarande är registrerade och verksamma i Kambodja. Man framhåller också att ett flertal radiostationer har fått tillstånd att återuppta verksamheten och att radioföretag har fått tillstånd att tillhandahålla sändningstid.

(42) Dessutom hänvisar man till den senaste tidens utveckling på lagstiftningsområdet, bland annat inrättandet av en kommission för att utvärdera eventuella ändringar av presslagen och det pågående samarbetet mellan flera ministerier om ett utkast till lag om tillgång till information.

2.2.3 ***Bedömning***

(43) Användningen av lagar för att begränsa rätten till yttrandefrihet är ett allvarligt problem. Den 19 juni 2019 uttryckte FN-experter, däribland den särskilda rapportören för främjandet och skyddet av rätten till åsikts- och yttrandefrihet, oro över användningen av straffrätten för att rikta in sig på yttrandefriheten, både på och utanför internet, och erinrade Kambodja om att rätten till yttrandefrihet är en av hörnstenarna för ett demokratiskt och rättvist samhälle och att inskränkningar av yttrandefriheten måste vara begränsade och bygga på strikt definierade villkor. Vidare är de kambodjanska myndigheternas rättsliga åtgärder mot enskilda personer för att blott ha uttryckt stöd för politiska ledare inte tillåtna enligt artikel 19.3 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och utgör därför oberättigade inskränkningar. Kambodjas ståndpunkt, särskilt dess beskrivning av medielandskapet, står i skarp kontrast till landets plats 143 i det internationella pressfrihetsindexets rangordning (World Press Freedom Index). Den 8 november 2019 erinrade FN:s särskilda rapportör om situationen för de mänskliga rättigheterna i Kambodja om att det inte är tillåtet med gripanden grundade på att man utövat åsikts- och yttrandefrihet genom politiska samtal och synpunkter på offentliga angelägenheter.

(44) I överensstämmelse med ett stort antal tillgängliga rapporter från det civila samhället och internationella människorättsorgan finner kommissionen också att Kambodja har inskränkt rätten till yttrandefrihet genom användning av lagar och rättsliga och administrativa åtgärder, särskilt åtgärder mot journalister, pressen och andra medier, icke-statliga organisationer och enskilda personer, inbegripet människorättsförsvarare. Kambodjas åtgärder för att rätta till dessa brister har inte förverkligats, och Kambodja har inte heller vidtagit åtgärder för att på ett effektivt sätt genomföra rekommendationerna från den allmänna återkommande utvärderingen – trots att landet godtagit dem – när det gäller mediernas oberoende och journalisters yttrandefrihet ([25]).

(45) Det faktum att Kambodja har åtagit sig att se över och/eller ändra ett antal av sina lagar, inbegripet i samband med 2019 års allmänna återkommande utvärdering, och har tagit ett antal administrativa steg mot en sådan översyn och/eller sådana ändringar sedan förfarandet för tillfälligt upphävande inleddes, har hittills inte lett till några påtagliga framsteg när det gäller att bringa Kambodjas lagstiftning i överensstämmelse med landets internationella skyldigheter på människorättsområdet, särskilt artikel 19 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

(46) Kommissionen erinrar om att även om yttrandefriheten kan vara föremål för vissa inskränkningar, måste sådana inskränkningar uppfylla villkoren i artikel 19.3 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, inbegripet att varje inskränkning måste vara nödvändig i ett demokratiskt samhälle och proportionerlig. Kommissionen finner dock att Kambodja inte i tillräcklig grad har visat att de inskränkningar av yttrandefriheten som följer av dess regelverk och genomförandet av detta uppfyller villkoren i artikel 19 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

2.2.4 ***Slutsatser om artikel 19 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter***

(47) Med hänsyn till vilka slags rättigheter som har kränkts och varaktigheten, omfattningen och konsekvenserna av kränkningarna finner kommissionen att Kambodjas tillämpning av sin lagstiftning och sina rättsliga och administrativa åtgärder för att inskränka rätten till yttrandefrihet och dess underlåtenhet att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa ett fritt medborgarutrymme utgör ett allvarligt och systematiskt åsidosättande av principerna i artikel 19 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, i den mening som avses i artikel 19.1 a i GSP-förordningen.

([25]) A/HRC/41/17/Add. 1.

2.3 *Rätten till föreningsfrihet och till fredliga sammankomster (artiklarna 21 och 22 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter)*

(48) I artikel 21 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter föreskrivs att rätten till fredliga sammankomster ska erkännas. Utövandet av denna rättighet får inte underkastas andra inskränkningar än sådana som föreskrivs i lag och som i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till statens säkerhet eller den allmänna säkerheten, den allmänna ordningen, skyddet av folkhälsan eller sedligheten eller skyddet av andra människors rättigheter och friheter.

(49) I artikel 22 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter sägs följande:

”1. Var och en skall ha rätt till föreningsfrihet, inbegripet rätten att bilda och ansluta sig till fackföreningar för att skydda sina intressen.

2. Utövandet av denna rättighet får inte underkastas andra inskränkningar än sådana som medges i lag och som i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till den nationella säkerheten och den allmänna säkerheten, den allmänna ordningen, skyddet av folkhälsan eller sedligheten eller skyddet av andra människors rättigheter och friheter. Bestämmelserna i denna artikel skall inte hindra att lagliga inskränkningar görs för de väpnade styrkornas och polisens utövande av denna rättighet.

3. Ingen bestämmelse i denna artikel skall tillåta en stat som är part i Internationella arbetsorganisationens konvention av år 1948 angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten, att stifta lag som inskränker, eller tillämpa lagen på sätt som inskränker, det genom sagda konvention tillförsäkrade skyddet.”

2.3.1 *Uppgifter*

(50) Kambodja har infört en lag om icke-statliga organisationer, som innehåller ett antal restriktioner för registrering av föreningar och deras verksamhet samt omfattande rapporteringsskyldigheter. Mer specifikt innehåller artikel 8 i lagen omfattande grunder till att begränsa registreringen av civilsamhällesorganisationer. I artikel 9 föreskrivs att dessa organisationer måste registrera sig för att få bedriva verksamhet. Genom artikel 25 i kombination med artikel 30 införs rapporteringskrav, varav vissa är oklara, vilket innebär att inskränkningar gäller för civilsamhällesorganisationer som går utöver vad som är tillåtet enligt artikel 22.2 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Dessutom är kravet på neutralitet ([26]) enligt artikel 24 i lagen om icke-statliga organisationer inte definierat och dess tillämpning oklar. Slutligen möjliggör lagen att myndigheterna tillfälligt avbryter civilsamhällesorganisationers verksamhet eller avlistar dem på grundval av att de inte följer sin egen stadga, även om en sådan underlåtenhet inte utgör ett brott enligt kambodjansk lag.

(51) Utöver den vaga och otydliga rättsliga ramen inom ramen för lagen om icke-statliga organisationer har Kambodja vidtagit ett antal åtgärder för att undertrycka utövandet av föreningsfriheten. I synnerhet har gripanden och frihetsberövanden av centrala aktörer inom det civila samhället och markrätts- och miljöaktivister, trots villkorliga domar eller benådning av kungen, lett till ett krympande utrymme för det civila samhället ([27]). Även om kravet på att evenemang anordnade av det civila samhället ska anmälas tre dagar i förväg upphävdes i november 2018 fick kommissionen information från civilsamhällesorganisationer, bland annat under ett uppdrag i Kambodja i juni 2019, att de fortsätter att utsättas för inkräktande övervakning och trakasserier av den lokala polisen, militären och rättsväsendet. Några civilsamhällesorganisationer rapporterade att staten även övervakade familjemedlemmar.

(52) Denna situation bekräftas av slutsatserna och rekommendationerna i rapporten från juli 2019 om den roll som kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter haft i Kambodja och de resultat som detta uppnått ([28]), och i vilken FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter bekräftar rapporter om noggrann polisövervakning av civilsamhällesorganisationers verksamhet och uppmanar Kambodja att bredda utrymmet för dessa organisationer. Farhågorna togs också upp i 2019 års rapport om den allmänna återkommande utvärderingen. Kambodja godtog rekommendationerna i den allmänna återkommande utvärderingen, enligt vilka landet uppmuntrades att upphöra med alla former av trakasserier, hot, våldsanvändning och godtycklig inblandning i rätten till föreningsfrihet och till fredliga sammankomster ([29]).

([26]) I artikel 24 föreskrivs att civilsamhällesorganisationer ska upprätthålla neutralitet gentemot politiska partier i Kambodja.

([27]) A/HRC/39/73/Add. 1, s. 9.

([28]) OHCHR (31 juli 2019) – *The annual report of OHCHR on its work in Cambodia*.

([29]) FN:s råd för mänskliga rättigheter, *Report of the Working Group on the Universal Periodic Review: Kambodja*, A/HRC/41/17. I den allmänna återkommande utvärderingen rekommenderas särskilt följande: att ändra lagen om icke-statliga organisationer så att den överensstämmer med staternas skyldigheter enligt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och skapa en säker och gynnsam miljö för det civila samhället och fackföreningar (bl.a. rekommendationer 110.12, 110.25 och 110.102); att skydda icke-statliga organisationer och se till att de administrativa bestämmelserna i lagen om icke-statliga organisationer inte används för att lägga ned sådana organisationer, tillfälligt avbryta deras verksamhet eller på annat sätt negativt påverka dem (rekommendation 110.28); att vidta alla åtgärder för att skydda och stödja journalister, människorättsförsvarare, fackföreningsarbetare, mark- och miljöaktivister och andra personer som verkar i det civila samhället (rekommendation 110.85); att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att rätten till mötes- och föreningsfrihet inte hindras av godtyckliga inskränkningar och/eller överdriven våldsanvändning (rekommendation 110.107).

2.3.2 ***Kambodjas ståndpunkt***

(53) Kambodja motiverar sina åtgärder med att de lokala myndigheterna är skyldiga att garantera säkerhet och allmän ordning, och att de berörda civilsamhällesorganisationerna bedrivit verksamhet utanför sina befogenheter eller spridit information som bröt mot lagen.

(54) Kambodja bekräftar sitt åtagande att se över lagen om icke-statliga organisationer och anger att samråd med civilsamhällesorganisationer är på gång, men att en sådan process kräver tid i alla demokratiska länder.

(55) Kambodja tillägger att det förberedande arbetet med ett utkast till lag om tillgång till information äger rum i fullständigt samarbete med FN-organisationer som kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter och Unesco i Phnom Penh. Man har dessutom förlängt tidsfristerna för skatteregistrering och skattskyldigheter för civilsamhällesorganisationer.

2.3.3 ***Bedömning***

(56) Det har vid två tillfällen uttryckts oro över lagen om icke-statliga organisationer och dess konsekvenser för civilsamhällesorganisationers och enskilda personers förmåga att försvara de mänskliga rättigheterna och främja öppenhet och ansvarsskyldighet. Oron uttrycktes första gången av kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter redan 2015, och andra gången av OHCHR:s talesperson i augusti 2017. Bristerna med lagen om icke-statliga organisationer togs upp av kommissionen och Europeiska utrikestjänsten, bland annat under övervakningsuppdraget 2018, och av det internationella samfundet, till exempel i 2019 års allmänna återkommande utvärdering och av FN:s generalsekreterare och FN:s särskilda rapportör.

(57) Trots att Kambodja har vidtagit vissa positiva åtgärder, till exempel att inleda en process för att se över lagen om icke-statliga organisationer, hålla dialoger med civilsamhällesorganisationer och upphäva kravet på att evenemang anordnade av det civila samhället ska anmälas tre dagar i förväg, anser kommissionen, på grundval av sina uppgifter, att dessa åtgärder är otillräckliga för att åtgärda de befintliga bristerna. I synnerhet är Kambodjas regelverk oförändrat och politiska åtgärder och uttalanden för att främja och skydda utrymmet för det civila samhället har inte förverkligats. Dessutom kommer det löpande in rapporter om övervakning, kontroll, trakasserier, gripanden och frihetsberövanden av företrädare och aktivister från det civila samhället ([30]).

(58) Den 3 december 2018 gjorde Kambodja ett uttalande där man åtog sig att främja ett genuint partnerskap med civilsamhällesorganisationer. Ändå fortsatte FN:s generalsekreterare i juli 2019 att uppmana Kambodja att stärka garantierna för sådana organisationers obehindrade arbete och genom att konsolidera och bredda utrymmet för dessa organisationer att verka i. FN:s generalsekreterare betonade också vikten av att i detta sammanhang se över lagen om icke-statliga organisationer ([31]).

(59) På grundval av internationell människorättslagstiftning och rättspraxis från FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna finner kommissionen att artiklarna 8 och 25 samt artikel 30 i lagen om icke-statliga organisationer åsidosätter artikel 22.2 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Artiklarna 9, 20 och 24 i lagen om icke-statliga organisationer åsidosätter också artikel 22.2 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, till följd av allvarliga betänkligheter angående deras tillämpning ([32]).

(60) Mer specifikt finner kommissionen att grunderna för att inskränka registreringen av föreningar enligt artikel 8 i lagen om icke-statliga organisationer går utöver vad som är tillåtet enligt artikel 22.2 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Kommissionen finner också att det enligt artikel 25 i lagen om icke-statliga organisationer, i kombination med dess artikel 30, införs rapporteringskrav för civilsamhällesorganisationer som går utöver dem som är tillåtna enligt artikel 22.2 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Dessutom uppfyller den vaga formuleringen och den oklara tillämpningen av neutralitetskravet i artikel 24 i lagen om icke-statliga organisationer inte kraven i artikel 22.2 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

([30]) Se i detta sammanhang uttalandet från FN:s särskilda rapportör av den 8 november 2019, där regeringen uppmanas att respektera rätten till åsikts-, yttrande- och mötesfrihet. Se även det gemensamma brevet från det civila samhället till Kambodjas premiärminister av den 8 december 2019, där oro uttrycks över det förtryck som leder till att oberoende och kritiska åsikter tystas ned och över den nuvarande situationen för förespråkare av arbetstagares rättigheter, fackföreningsledare och aktivister från det civila samhället.

([31]) A/HRC/42/31, 31 juli 2019.

([32]) En analys av lagen om icke-statliga organisationer med avseende på människorättsnormer finns på webbplatsen för kontoret i Kambodja för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter sedan 2015. Se exempelvis högkommissariens slutsatser på sidorna 17 och 18 att artikel 24 kränker yttrandefriheten och andra mänskliga rättigheter och att artikel 25, i kombination med artikel 30, begränsar rätten till föreningsfrihet utöver vad som är tillåtet enligt artikel 22.2 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

2.3.4 *Slutsatser om artiklarna 21 och 22 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter*

(61) Med hänsyn till vilka slags rättigheter som har kränkts och varaktigheten, omfattningen och konsekvenserna av kränkningarna finner kommissionen att Kambodjas tillämpning av sin lagstiftning och sina rättsliga och administrativa åtgärder för att inskränka rätten till föreningsfrihet och till fredliga sammankomster och dess underlåtenhet att vidta ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa ett fritt medborgarutrymme utgör ett allvarligt och systematiskt åsidosättande av principerna i artiklarna 21 och 22 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, i den mening som avses i artikel 19.1 a i GSP-förordningen.

(62) Kommissionen erinrar om att även om rätten till föreningsfrihet och fredliga sammankomster kan bli föremål för vissa inskränkningar, måste sådana inskränkningar uppfylla villkoren i artikel 22.2 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, inbegripet att varje inskränkning måste vara nödvändig i ett demokratiskt samhälle och proportionerlig. Kommissionen finner dock att Kambodja inte i tillräcklig grad har visat att de inskränkningar av rätten till föreningsfrihet och till fredliga sammankomster som föreskrivs eller har införts i enlighet med landets lagstiftning uppfyller villkoren i artikel 22 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter ([33]).

3. KVARSTÅENDE FRÅGOR ENLIGT ILO-KONVENTIONERNA NR 87 OCH 98 SAMT DEN INTERNATIONELLA KONVENTIONEN OM EKONOMISKA, SOCIALA OCH KULTURELLA RÄTTIGHETER

3.1 *Arbetstagares rättigheter – föreningsfrihet, organisationsrätt och rätt till kollektiva förhandlingar (artiklarna 2, 3, 4 och 7 i ILO-konvention nr 87); artiklarna 1 och 3 i ILO-konvention nr 98; artiklarna 19, 21 och 22 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter; artiklarna 7 och 8 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter)*

(63) Kommissionen noterar de uppgifter och uppdateringar som Kambodja lämnat om de arbetsrättsfrågor som angavs i tillkännagivandet om inledande av ett förfarande.

(64) Kommissionen noterar att de åtgärder som Kambodja vidtagit sedan förfarandet för tillfälligt upphävande inleddes i februari 2019 visar att vissa förbättringar har gjorts när det gäller arbetsrättsfrågor. Allvarliga brister och kränkningar kvarstår dock på två områden, nämligen avslutandet av civil- och straffrättsliga ärenden mot fackföreningsledare och utredningar av morden på fackföreningsledare, i enlighet med rekommendationer från ILO.

(65) Även om avsevärda framsteg gjorts för att lösa det stora antalet straff- och civilrättsliga tvister och olösta arbetsrättsliga tvister som rör fackföreningsledare, aktivister och arbetstagare, finner kommissionen att alla återstående oavslutade ärenden måste lösas utan dröjsmål. Att många ärenden får sin lösning är visserligen lovvärt, men gör inte de tidigare godtyckliga gripandena ogjorda, även om deras varaktighet var kort.

(66) Kommissionen noterar bristen på konkreta resultat i utredningarna av de mord på fackföreningsledare som begicks 2004 och 2007. Trots Kambodjas åtagande att snarast möjligt ställa förövarna inför rätta och anordnandet av ett särskilt trepartsmöte i januari 2019 sammankallat av den nationella kommissionen för översyn av tillämpningen av de internationella arbetskonventioner som ratificerats av Kambodja och det interministeriella mötet i februari 2019, är dessa utredningar fortfarande öppna.

(67) Kommissionen finner att de olösta civil- och straffrättsliga målen mot fackföreningsledare och underlåtenheten att avsluta de oberoende utredningarna av morden på fackföreningsledare utgör ett allvarligt åsidosättande av principerna om föreningsfrihet i de grundläggande ILO-konventionerna nr 87 och 98 samt artiklarna 19, 21 och 22 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

(68) Kommissionen anser också att en ny förhandlingsrunda med arbetsmarknadens parter för att fortsätta översynen av lagen om fackföreningar bör inledas utan dröjsmål. Översynen bör prioritera att räckvidden för lagen om fackföreningar utökas till alla arbetstagare och offentliganställda, att ytterligare bestämmelser för att underlätta registrering av fackföreningar och arbetsgivarorganisationer införs och att ett skydd mot alla former av diskriminering av fackföreningar införs, med målet att säkerställa att lagen om fackföreningar helt efterlever ILO-konventionerna nr 87 och 98.

([33]) Ibid.

3.2 *Icke-diskriminering, mark- och bostadsrättigheter (artiklarna 2.2 och 11.1 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter)*

(69) Kommissionen noterar de uppgifter och uppdateringar som Kambodja lämnat om äganderättsbevis för mark, inbegripet erkännande av situationen för landets ursprungsbefolkningar. Kommissionen noterar att Kambodja har gjort konkreta framsteg med att lösa marktvister om ekonomiska markkoncessioner inom sockersektorn sedan förfarandet för tillfälligt upphävande inleddes. Det finns dock fortfarande brister när det gäller registrering av mark, bestämmelser om registrering av äganderätt, avsaknaden av en lämplig och opartisk granskning och frågor som rör ursprungsbefolkningars rättigheter. Det krävs ytterligare insatser för att skapa en lämplig rättslig ram som säkerställer öppna och inkluderande mekanismer för lösning av marktvister.

4. **SLUTSATSER**

(70) Enligt artikel 19.1 a i GSP-förordningen får tullförmåner inom ramen för de förmånsordningar som avses i artikel 1.2 i den förordningen tillfälligt upphävas, om de principer som fastställs i FN- och ILO-konventioner om grundläggande mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter åsidosätts på ett allvarligt och systematiskt sätt.

(71) Med tanke på de fakta och överväganden som beskrivs i avsnitten 2.1, 2.2 och 2.3, vilka slags rättigheter som har kränkts och varaktigheten, omfattningen och konsekvenserna av Kambodjas åtgärder och underlåtenheter, finner kommissionen att Kambodja på ett allvarligt och systematiskt sätt har åsidosatt principerna i artiklarna 19, 21, 22 och 25 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

(72) Följaktligen, och efter att ha beaktat Kambodjas synpunkter och kommentarer, anser kommissionen att den förmånsordning som landet beviljats bör upphävas tillfälligt, fram till dess att det beslutas att de skäl som låg till grund för upphävandet inte längre föreligger.

(73) Vid bedömningen av vilka produkter som bör omfattas beaktar kommissionen Kambodjas behov av ekonomisk utveckling och målen i GSP-förordningen, inbegripet landets behov av att diversifiera sin exportbas. Kommissionen beaktar också de socioekonomiska effekterna av upphävandet, inbegripet konsekvenserna för arbetstagare och näringsliv.

(74) Kommissionen beaktar dessutom de framsteg som skett i Kambodja sedan förfarandet för tillfälligt upphävande inleddes. Slutligen noterar kommissionen det positiva samarbetet med Kambodja under hela processen.

(75) Kommissionen drar således slutsatsen att tullförmåner enligt GSP-förordningen bör upphävas för vissa produkter med ursprung i Kambodja. Dessa produkter klassificeras enligt följande nummer i Harmoniserade systemet (HS-nummer): 1212 93, 4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405 och 6406.

(76) Kommissionen kommer också fortsatt att övervaka situationen i Kambodja, bland annat när det gäller medborgerliga och politiska rättigheter, arbetstagares rättigheter och mark- och bostadsrättigheter. Kommissionen kan ändra upphävandet av tullförmåner. Om Kambodja till fullo tar itu med de frågor som tas upp i denna delegerade förordning, kan kommissionen återinföra tullförmånerna i enlighet med artikel 20 i GSP-förordningen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EU) nr 978/2012 ska ändras på följande sätt:

(1) I bilaga II under rubriken ”Förmånsländer inom den allmänna ordning som avses i artikel 1.2 a, vilka tillfälligt avförts från den ordningen när det gäller samtliga eller vissa produkter med ursprung i dessa länder” ska texten och tabellen ersättas med följande:

”Kolumn A: Alfabetisk kod enligt den nomenklatur för länder och territorier som används för unionens utrikeshandelsstatistik

Kolumn B: Namn

Kolumn C: HS-nummer för produkter för vilka de tullförmåner som avses i artikel 1.2 a tillfälligt har upphävts:

'A	B	C
KH	Kambodja	4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405, 6406"

(2) I bilaga IV ska, efter den första tabellen under rubriken "Förmånsländer inom den särskilda ordning för de minst utvecklade länderna som avses i artikel 1.2 c", texten och tabellen ersättas med följande:

"Förmånsländer inom den särskilda ordning för de minst utvecklade länderna som avses i artikel 1.2 c, vilka tillfälligt avförts från den ordningen när det gäller samtliga eller vissa produkter med ursprung i dessa länder

Kolumn A: Alfabetisk kod enligt den nomenklatur för länder och territorier som används för unionens utrikeshandelsstatistik

Kolumn B: Namn

Kolumn C: HS-nummer för produkter för vilka de tullförmåner som avses i artikel 1.2 c tillfälligt har upphävts:

A	B	C
KH	Kambodja	1212 93, 4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405, 6406"

Artikel 2

Det tillfälliga upphävande som avses i artikel 1.1 och 1.2 ska inte gälla import av produkter som redan är på väg till unionen den 12 augusti 2020, förutsatt att destinationen för sådana produkter inte kan ändras. I detta fall krävs en giltig styrkande handling i form av ett konossement.

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 12 augusti 2020.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 12 februari 2020.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande